

Van 'Natuurwerkgroep De Kolleblomme' tot 'Natuurpunt Kern Ledegem'

Op 14 oktober 1889 werd 'Spoorlijn 65' geopend die Roeselare en Menen met Frankrijk verbond, en dwars door het centrum van Ledegem liep. Al in 1950 werd het reizigersverkeer er opgeheven, waarna het zuidelijke deel nog tot 1975 gebruikt werd voor goederenverkeer. In 1978 werden de laatste sporen uitgebroken.

Deze voormalige spoorweg was een bijna rechtlijnige strook grond van 6,3 km lang en 9 ha groot. Ongeveer de helft daarvan lag op het grondgebied van Ledegem. Er bleef een pad over waar je al eens kon wandelen, of fietsen als je een beetje 'cyclocrosser' was.

Enkele mensen in Ledegem zagen dat er zich langsheen deze afgedankte spoorlijn een 'groene as' met een waardevolle vegetatie begon te ontwikkelen. Er werden brieven geschreven en er werd al eens over vergaderd met enkele natuurliefhebbers. Zou deze spoorwegzate geen natuurgebiedje kunnen worden?

In de zomer van 1983 maakte het provinciebestuur bekend dat ze deze afgedankte spoorlijn huurde. Ze zochten natuurverenigingen die wilden meewerken aan de inrichting van een natuurplein met mogelijkheden voor zachte recreatie. Ledegemse natuurliefhebbers verenigden zich en sprongen op de kar, maar dan moest er ook een vereniging opgericht worden. Wat gebeurde. Op 24 januari 1984, een winterse zondagmorgen midden felle sneeuwbuien, werd 'Natuurwerkgroep De Kolleblomme' opgericht. En van waar de naam 'kolleblomme'? Het is een plaatselijke, oude volksnaam voor de klapproos. En de klapproos is een typische plant voor spoorwegbermen die ook hier langs 'de route' nog te vinden is.

De provinciale diensten gaven ons al snel het peterschap over de oude spoorwegbedding op het grondgebied van Ledegem. In een document van de provincie kregen we de toelating om inrichtings-, onderhouds- en beheerwerken uit te voeren. We maakten meteen werk van de om-

geving van het stationsplein, dichtbij de dorpskern. Enkele vrachtwagens vol afval werden afgevoerd. De doorgang werd over het hele traject open gemaakt, niet zonder enig weerwerk van aangelanden. Zo kon je er al een flinke wandeling maken.

Ondertussen werden door de provincie de eerste gedetailleerde plannen opgemaakt voor de inrichting van het wandel- en fietspad. Daarvoor moest een strook van zowat vier kilometer lang toegankelijk gemaakt worden én blijven. We herinneren ons daarbij nog de hulp van Piet Desmet, die met een maaibalk een deel van het traject kort kwam zetten. Niet alleen om de strook doorgankelijk te houden, maar ook om de plantengroei meer kansen te geven.

Onmiddellijk na de oprichting van onze natuurwerkgroep maakten we ook werk van de vereniging zelf. Een belangrijke realisatie was de uitgave van ons ledenblad, vier keer per jaar. Een honderdtal gezinnen sloot zich aan na een ledenwervings-

Links: Thomas, Roland en Magda tijdens een aanplanting op het stationsplein, op een zaterdagmorgen in 1990.

Rechts: de aanplanting van een rij knotwilgen, samen met de Chiromeisjes, op een zondagnamiddag in 1995.

Foto's: archief 'Natuurwerkgroep De Kolleblomme'.

campagne. Het eerste blaadje werd al in maart van ons oprichtingsjaar verspreid onder de leden. Dat hebben we volgehouden tot en met de 167ste editie, eind vorig jaar.

Een tweede belangrijk luik is mensen kennis laten maken met de natuur op en rond deze oude spoorwegberm. We organiseerden een eerste natuurwandeling op zondagnamiddag 24 juni 1984. Een succes! Ruim honderd deelnemers mochten we verwelkomen! De trein was vertrokken, alhoewel het spoor was uitgebrouwen... Tweeënveertig jaar later organiseren we deze wandeling nog altijd, dit jaar op zondag 28 juni om 14.30 u. (Meer info in de activiteitenkalender middenin deze 'knotwilg'). Ze staat nu al een hele tijd gekend als de 'Sint-Janskruidwandeling'.

Uiteraard konden andere activiteiten niet uitblijven. In de loop der jaren organiseerden we fietszoektochten rond natuur en milieu, filmavonden en namen we deel aan natuurwandelingen in natuurgebieden in de buurt. We waren aanwezig op plaatselijke

evenementen om onze vereniging te promoten en om de kas wat te spijsen. Met de Ledegemse jeugdbewegingen timmerden we nestkastjes. In de 'Week van het Bos' trokken we met klassen van onze scholen langs de spoorwegberm om er de natuur beter te leren kennen. Naast onze berging legden we een kruidentuin aan. Daarvoor konden we rekenen op de hulp van de gemeentediensten en de toenmalige jeugdwerking 'Roefel', waarbij kinderen op zaterdag bij bijvoorbeeld verenigingen een handje konden helpen.

Dat onze vereniging de naam 'natuurwerkgroep' kreeg, met de klemtoon op 'werkgroep', kon niet anders. Er stond een gigantische berg werk op de agenda. De plannen van de provincie voorzagen het plaatsen van omheiningen en verkeerssignalisatie, en de aanplanting van honderden hoogstambomen en duizenden struiken. Niet zomaar een klusje voor een beginnende natuurvereniging. Op die manier werden vele zaterdagvoormiddagen vaste werkmomenten.

De provincie voorzag ons van het eerste werkmateriaal en in 1986 leverden ze de eerste ladingen plantgoed. We konden bomen en struiken gaan planten volgens de zeer gedetailleerde inrichtingsplannen. Dit werd gedaan door de vrijwilligers van onze natuurwerkgroep, vaak tijdens plantacties met bijvoorbeeld de plaatselijke jeugdbewegingen. Zo hadden we heel wat jaren werk voor de boeg.

Geleidelijk aan hadden we meer werkmateriaal nodig, en plaats om dat allemaal op te slaan. De provincie kocht ons een tweedehands tuinhuisje dat we optrokken aan het stationsplein. Jaren later moest die berging verdwijnen voor de inrit naar een bedrijfsgebouw. Het oude tuinhuis was ondertussen flink bouwvallig geworden, maar we slaagden er in een andere berging aan te kopen en konden die net naast ons oude plekje optrekken. Dat gaf ons de mogelijkheid om wat extra materiaal aan te kopen en ons werk beter te organiseren. Zo beschikken we momenteel over een aanhangwagen, een

Natuurpunt Kern Ledegem samen met Natuurpunt Mandelstreek en Natuurpunt Kern De Reiger op 1 maart op stap in de Rollegemse Meersen in Ledegem, op zoek naar eenden, ganzen en steltlopers. Foto's: Martien D'Hondt.

bosmaaier, hooiharken, takkenscharen, rieken en zeisen, een bakwagen en een kruiwagen, een fietskar, een schuifladder, een vijftigtal spades, ... en allerlei timmergerief.

In 1996 kreeg het wandel- en fietspad een halfverharding en kreeg de oude spoorwegbedding de naam 'Kezelbergroute', naar de heuvel die naast de route ligt tussen Ledegem en Menen.

Begin vorig jaar lanceerden Sofie Declercq en Peter Lemmens van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen een oproep om een nieuwe natuurlandpunt-kern op te richten in Ledegem. Was het niet het moment om aan te sluiten bij Natuurpunt? Sofie zette ons deskundig, met energie en veel enthousiasme, op de goede weg. Het resultaat is er: 'Natuurwerkgroep

De Kolleblomme' wordt 'Natuurpunt Kern Ledegem', een onderdeel van 'Natuurpunt Mandelstreek' binnen de regionale koepel 'Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen'. Onze plaatselijke vereniging en de natuur in onze gemeente kunnen er maar wel bij varen.

Dit is heel kort de geschiedenis van 'Natuurwerkgroep De Kolleblomme', 42 jaar geleden begonnen op een afgedankte spoorlijn, nu 'Natuurpunt Kern Ledegem'.

Roland Allegaert

ECOSPOOR
DE WEG NAAR MEER BIODIVERSITEIT

JELLE QUARTIER NATUURSTUDIEBUREAU

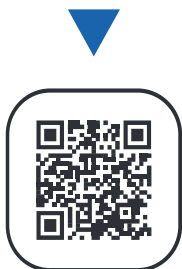
WWW.ECOSPOOR.BE

Ontdek hoe u uw woning energiezuiniger maakt en direct geld bespaart.

Laat een van onze energieadviseurs GRATIS bij u langskomen voor een persoonlijk advies op maat.

**Bespaar meer.
Leef groen.**

**BENIEUWD HOE U KUNT BESPAREN
OP UW ENERGIEKOSTEN ÉN BIJDRAGEN
AAN EEN GROENER MILIEU?**

051 72 44 90 | info@intelligentwonen.be
www.intelligentwonen.be | Bruggesteenweg 21, 8830 Hoogde-Gits

**INTELLIGENT
WONEN**
Breng kwaliteit thuis

**INTELLIGENT
PRO**
Voor en door professionals